ชนะพล ใผทรัตน์ 2552: การวิเคราะห์ความต้องการในการบริโภคลิ้นจี่ที่มีคุณภาพและความ ปลอดภัย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์อภิชาต คะลุณเพชย์, Ph.D. 153 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะด้านคุณภาพและความปลอดภัยที่มีผลต่อการ ตัดสินใจบริโภคลิ้นจี่ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบจำลอง conjoint และแบ่งกลุ่มตลาด ผู้บริโภคด้วยวิธี cluster analysis เพื่อวิเคราะห์หาสัดส่วนในด้านคุณลักษณะลิ้นจี่ที่ผู้บริโภคแต่ละกลุ่มชอบ เก็บ ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย

ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญมากที่สุด คือ รสชาติ รองลงมา คือ ราคา รูปแบบการผลิต การมีใบรับรองความปลอดภัยในการบริโภค สีเปลือกลิ้นจี่ และรอยช้ำ/ตำหนิ ตามลำดับ ผล การวิเคราะห์การแบ่งกลุ่มตลาดพบว่าสามารถแบ่งกลุ่มตลาดออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสถานที่ซื้อ คือ ตลาดที่ 1 เป็น กลุ่มผู้บริโภคลิ้นจี่ที่นิยมซื้อลิ้นจี่จากตลาดสด เป็นกลุ่มผู้ซื้อที่ความสำคัญกับราคาลิ้นจี่และสีเปลือกลิ้นจี่ ตลาดที่ 2 เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมซื้อลิ้นจี่ในสถานที่จำหน่ายแบบสมัยใหม่ เป็นกลุ่มผู้ชื้อที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบ การผลิตและใบรับรองความปลอดภัยในการบริโภค และส่วนตลาดที่ 3 เป็นกลุ่มผู้ซื้อที่ไม่มีความเฉพาะเจาะจง สถานที่จำหน่ายในการซื้อ เป็นกลุ่มผู้ชื้อที่ให้ความสำคัญกับรสชาติและราคาลิ้นจี่

งานวิจัยนี้เสนอแนะว่า ผู้ผลิตที่ทำการผลิตลิ้นจี่เพื่อจำหน่ายในสถานที่จำหน่ายแบบสมัยใหม่ ควรให้ ความสำคัญกับการผลิตที่มีความปลอดภัยจากสารเคมี และควรมีการออกใบรับรองความปลอดภัยในการบริโภค จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค และทำให้ผู้ผลิตมีรายได้ที่สูงขึ้นอีกด้วย Thanaphol Phathairat 2009: An Analysis of Consumption Needs on Lychee with Quality and Safety Master of Science (Agricultural Economics), Major Field: Agricultural Economics, Department of Agricultural and Resource Economics. Thesis Advisor: Mr. Apichart Daloonpate, Ph.D. 153 pages.

This research aimed to analyze quality and safety attributes that affected lychee consumption decision of consumers in Bangkok. Conjoint model was employed for the analysis. Moreover, cluster analysis was conducted to divide the consumers in groups based on their satisfaction on lychee attributes. Data were collected by interviewing 400 consumers in Bangkok.

The analysis results found that the most favorite attribute was lychee taste. The other lychee attributes were price, production pattern, chemical-safe certificate, and skin, respectively. Based on their preferences on lychee attributes and purchasing places, the consumers were divided in three groups. The first group who frequently bought lychee at fresh markets had a preference on lychee price and skin. The second group who normally bought lychee at modern-trade concerned production pattern and chemical-safe certificate. The last group who had no specific places to buy gave importance on lychee taste and price.

This research suggested that lychee producers should emphasize on chemical-safe production in order to sell the products at modern-trade places. In addition, related government sectors should provide chemical-safe certificates to the producers. This manner would not only give confidence to consumers, but rise higher income to producers as well.